

Protikorupčná komunálna reforma v meste Martin

Vladimír Pirošík

Lúčky

16. október 2009

Čo sa auditovalo v meste Martin

- politika predaja hnutelného a nehnuteľného majetku a politika prenájmu hnutelného a nehnuteľného majetku
- politika obsadzovania voľných miest a postov v rámci mesta a v rámci organizácií v zriaďovacej a zakladateľskej pôsobnosti mesta
- politika participácie verejnosti na rozhodovaní miestnej samosprávy
- politika prístupu k informáciám o fungovaní miestnej samosprávy: sprístupňovanie vs. zverejňovanie, interné smernice upravujúce poskytovanie informácií
- etická infraštruktúra a konflikt záujmov volených predstaviteľov mesta
- etická infraštruktúra a konflikt záujmov zamestnancov mesta a pracovníkov v organizáciách mesta
- mediálna politika mesta
- politika územného plánovania a politika stavebného úradu
- dotačná politika mesta
- politika transparentnosti v právnických osobách zriadených a založených mestom
- politika verejného obstarávania
- politika v oblasti zabezpečovania služieb
- politika prideľovania bytov
- politika prideľovania miest v sociálnych zariadeniach mesta
- politika rozpočtovania a informovania verejnosti o danej problematike.

• **Politika predaja hnuteľného a nehnuteľného majetku a politika prenájmu hnuteľného a nehnuteľného majetku**

• **Odporúčania TIS :**

- **zmena VZN č. 30 o hospodárení mesta s majetkom mesta a prijatie Smernice o realizácii obchodnej verejnej súťaže**
- Medzi najdôležitejšie navrhované zmeny patrí:
  - zavedenie dražieb pri predaji hnuteľného majetku - akceptované
  - zavedenie obchodných verejných súťaží pri predaji a nájmoch nehnuteľného majetku- akceptované
  - formalizovanie existujúcich postupov v procese nakladania s majetkom - akceptované
  - spresnenie ustanovení VZN o hospodárení s majetkom mesta Martin - akceptované
  - úprava kompetencií jednotlivých orgánov – akceptované

• **Obsadzovanie voľných miest a postov v rámci MsÚ a v rámci organizácií v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti mesta**

• **Odporúčania TIS :**

- Formalizovať procesy výberu zamestnancov, ktoré sa doteraz využívali – zaviesť písané pravidlá – akceptované
- Zaviesť dvojkolové prijímacie konanie, ktoré by malo zobjektivizovať proces výberu – čiastočne akceptované s možnosťami výberu medzi 2 kolovým (vždy pri výberovom konaní) a 1 kolovým prijímacím konaním
- Riešenie konfliktu záujmu členov výberových komisií pre výber zamestnancov – akceptované
- Zavedenie informačných povinností – informovania o procese obsadzovania voľných miest a postov v rámci MsÚ a v rámci organizácií v zakladateľskej pôsobnosti mesta Martin – charakteristiku obsadzovaného miesta, dátum zverejnenia informácie o voľnom pracovnom mieste, počet a mená uchádzačov, mená, priezviská a titul členstva členov komisií, sumárne hodnotenie komisie a poradie uchádzačov po hodnotení – akceptované čiastočne.

(Sumárne hodnotenie komisie a poradie uchádzačov po hodnotení nebude zverejňované. Poradie uchádzačov VK budú zverejňované len na základe písomného súhlasu uchádzačov o zamestnanie. Odborníci posudzujúci predmetnú problematiku upozornili na zákon o ochrane osobných údajov ako aj na etickú rovinu).

- **Politika participácie verejnosti na rozhodovaní miestnej samosprávy**
- **Odporúčania TIS :**
- Zjednodušiť možnosti verejnosti vystúpiť v rozprave k prerokovávanému materiálu – neakceptované
- Zaviesť do rokovacích procedúr tzv. „Hyde park“ – návrh bol posúdený v odborných komisiách a v MsR a bol jednoznačne zamietnutý
- Zverejňovať na www.martin.sk zvukový záznam zo zasadania MsZ – MsZ beží na internete on-line, návrh akceptovaný
- Zvážiť presun začiatku rokovania MsZ na popoludňajšie hodiny – prehodnotené a zamietnuté
- Zvážiť zavedenie pravidla verejnej prístupnosti rokovaní MsR a komisií MsZ – problematika bola prerokovaná, zvážená a zamietnutá
- Prijatť osobitné VZN, ktoré by upravovalo podmienky zvolávania, organizovania a priebehu verejných zhromaždení – splnené
- Inštitucionalizovať prostredníctvom Štatútu mesta Martin tzv. občianske rady – problematika v konzultácii s poslancami
- Zaviesť hodinu pre verejnosť možnosť navštíviť a hovoriť v daný deň a hodinu s primátorom (viceprimátorom, prednostkou, vedúcimi, poslancami) – návrh akceptovaný, v súčasnosti v príprave

- **Politika prístupu k informáciám o fungovaní miestnej samosprávy**
- **Odporúčania TIS :**
- Za účelom zosúladenia Pravidiel na vykonávanie zákona o slobodnom prístupe k informáciám a v záujme prehĺbenia transparentnosti jednotlivých orgánov navrhla TIS novelizáciu Pravidiel – novelizácia prebehla v mesiaci január 2009 – v oblasti prístupu k informáciám pre zrakovo hendikepovaných a poplatkoch. Zverejňovanie zápisníc je predmetom rokovacieho poriadku komisií
- Implementovať povinnosti uložené zákonom č. 207/2008 Z.z., vo vzťahu ku zlepšeniu prístupu k informáciám pre zrakovo hendikepovaných občanov – akceptované, verzia webovej stránky pre zrakovo hendikepovaných občanov zavedená od marca 2008
- Zverejniť na webovej stránke Martin pravidlá na vykonávanie zákona – akceptované
- Zverejňovať majetok mesta, ktorý prešiel do súkromného vlastníctva - akceptované

- **Politika etiky – etická infraštruktúra a konflikt záujmov volených predstaviteľov mesta**

- **Odporúčania TIS :**

- Odporúčanie na zmenu Smernice na zabezpečenie činností vyplývajúcich z ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. a praxe komisie MsZ ochrany verejného záujmu - akceptované
- Zverejňovať zápisnice z rokovania komisie na webovej stránke mesta Martin – akceptované v zmysle navrhovaného rokovacieho poriadku
- Raz ročne predkladať do MsZ správu o plnení povinností verejných funkcionárov v zmysle zákona o konflikte záujmov a Smernice – akceptované – v roku 2009 bude predmetom rokovania májového MsZ
- Deklarovanie majetkového priznania volených predstaviteľov mesta po vzore majetkového priznania vypracovaného Alianciou Fair – play – odporúčací charakter akceptované výlučne na základe vôle volených predstaviteľov mesta, nie je možné vynútiť ako povinnosť
- Zverejňovať na dobrovoľnej báze majetkové priznanie na webovej stránke mesta - v prípade záujmu volených funkcionárov mesta bude vytvorená príslušná lokalita na www.martin.sk
- Schváliť etický kódex voleného funkcionára samosprávy – splnené kódex je predmetom rokovania MsZ

- **Politika etiky – etická infraštruktúra a konflikt záujmov volených predstaviteľov mesta**

- **Odporúčania TIS :**

- Implementovať etické pravidlá na pre všetkých zamestnancov mesta Martin, pričom TIS zamestnancom rozumie zamestnancov MsÚ mesta Martin, zamestnancov RaPO, kde zriaďovateľom je mesto Martin a zamestnancov PO, v ktorých má mesto min. 67% majetkovú účasť, zástupcov mesta Martin v štatutárnych orgánoch v RaPO, kde je mesto Martin zriaďovateľom, zástupcov mesta Martin v mimovládnych organizáciách, fyzické osoby alebo zamestnanci a štatutári PO, ktoré dodávajú tovar, uskutočňujú prácu alebo poskytujú službu pre mesto Martin a boli vybraní ako dodávatelia bez verejnej súťaže - aplikované čiastočne pre zamestnancov mesta na základe pripravovaného etického kódexu, ktorého schválenie primátorom mesta je závislé od schválenia referenta „splnomocnenec pre etiku“ MsZ. Nakoľko zákonník práce jasne definuje pojem zamestnanec – zamestnávateľ, aplikovanie etického kódexu na ostatné FaPO bude v náplni „splnomocnenca pre etiku“.
- Návrh nového etického kódexu – kódex pripravený na schválenie
- Vytvorenie pozície splnomocnenca pre etiku – akceptované - návrh zmeny organizačnej štruktúry pripravené na rokovanie MsZ
- Zavedenie Rady pre etiku – pripravené na schválenie primátorom mesta - podmienené schválením „splnomocnenca pre etiku“
- Prijatie smernice o podávaní, prijímaní, evidovaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností FaPO – pripravené na schválenie primátorom mesta - podmienené schválením „splnomocnenca pre etiku“

- **Mediálna politika mesta Martin**
- *„Ako vyplynulo z analýzy stavu v oblasti mediálnej politiky v meste Martin, jediným aktérom v tejto oblasti v meste Martin je popri MsÚ, mestská Televízia Turiec.“*
- **Odporúčania TIS :**
- Zavedenie štatútu TVT – odporúčanie neakceptované
- Zavedenie funkčnej nezávislosti obsahu vysielania TVT
- Informovanosť o TVT

- **Politika územného plánovania a politika stavebného úradu**
- **Odporúčania TIS v oblasti územného plánovania :**
- Zverejniť na webovej stránke mesta podrobnosti o činnosti ÚHA, vrátane zriaďovacej listiny a organizačného poriadku – akceptované, pripravuje sa samostatná webová stránka ÚHAM, predpoklad spustenia júl 2009
- Zriadiť na webovej stránke mesta sekciu obsahujúcu VZN mesta týkajúce sa záväzných častí územného plánu – akceptované, pripravuje sa samostatná webová stránka ÚHAM, predpoklad spustenia júl 2009
- Zverejňovať na webovej stránke mesta všetky územnoplánovacie podklady (napr. urbanistické štúdie) – akceptované, pripravuje sa samostatná webová stránka ÚHAM, predpoklad spustenia júl 2009
- Informácie o pripravovaných zmenách a doplnkoch územného plánu medializovať prostredníctvom TVT a regionálnej tlače – zavedené

- **Odporúčania TIS v oblasti stavebného konania:**

- Pokúsiť sa nadefinovať a zaviesť kritériálnu metodiku posudzovania a jednotnú aplikačnú prax pri porovnateľných stavebných zámeroch – aplikuje sa – táto povinnosť mestu vyplýva priamo zo zákona o správnom konaní
- Zaviesť elektronickú podateľňu a elektronický register žiadostí – aplikuje sa – mesto Martin v zmysle projektu digitalizácie umožňuje žiadateľom zasielať žiadosti prostredníctvom internetu resp. int. Formulárom – legislatíva však vyžaduje na začatie správneho konania zaručený elektronický podpis, resp. doplnenie písomnej žiadosti do 3 dní
- V rámci registra by malo byť umožnené žiadateľovi sledovať aktuálny stav vybavovania jeho žiadosti – pripravované v rámci digitalizácie mesta – časový horizont zavedenia je závislý od výšky pridelených financií a zabezpečenie MsÚ nevyhnutnými technickými prostriedkami

- **Rozhodovanie o pridelovaní dotácií v meste Martin**

- **Odporúčania TIS :**

- Zvyšovanie transparentnosti - odporúčania týkajúce sa zverejňovania informácií o rozhodnutiach týkajúcich sa pridelovania dotácií - akceptované
- Znižovanie voľnosti v rozhodovaní pri rozhodovaní o pridelovaní dotácií
(*kritériálne rozhodovanie, konflikt záujmov, ...*)

- **Politika transparentnosti v právnických osobách zriadených a založených mestom**

- **Odporúčania TIS :**

- *odporúčania na zmeny v oblasti informovanosti* – spoločnosti, ktoré sú v 100% vlastníctve mesta by mali jednoznačne posilniť informovanosť o svojej činnosti prostredníctvom vlastných webových stránok – akceptované, vo fáze prípravy
- *odporúčania na zmeny v oblasti personálneho obsadenia orgánov* – návrh upustiť od menovania poslancov do riadiacich orgánov spoločností založených mestom, resp. s majetkovou účasťou mesta a zrušiť uznesenie MsR č. 34/2007 z 15.02.2007, na základe ktorého bolo odporúčané MsZ, aby v orgánoch spoločností neboli zastúpení zamestnanci mesta Martin. Toto uznesenie má irelevantný a diskriminačný charakter. Akceptované – na MsR v máji 2009 bude pripravený návrh na zrušenie uznesenia
- *Ďalšie odporúčania* – odporúča sa uskutočniť „pasport“ majetku mesta v spoločnostiach, kde má mesto účasť. Odporúča sa určiť v rámci mesta zamestnanca zodpovedného za evidenciu všetkých rozhodujúcich skutočností o spoločnostiach, kde má mesto majetkovú účasť. Prijat' uznesenie MsZ, v zmysle ktorého by zástupcovia mesta v štatutárnych a kontrolných orgánoch spoločností, v ktorých má mesto majetkovú účasť, boli povinní pravidelne, min. 1x ročne informovať MsZ o stave spoločnosti – odporúčanie bolo akceptované – na rokovanie MsZ 30.4. je predkladaná informatívna správa o stave spoločností a MsR odporúča MsZ prijať navrhované uznesenie. Taktiež bola stanovená povinnosť evidovať všetky rozhodujúce dokumenty o spoločnostiach na právnom odbore.

- **Politika zabezpečovania služieb (uzatvárania verejno-súkromných partnerstiev)**

- **Odporúčania TIS :**

- Vypracovať Pravidlá zabezpečovania služieb mestom Martin – neakceptované, problematiku riešia vnútorné smernice
- Vytvorenie databázy zmlúv so všetkými zmluvnými partnermi pri poskytovaní služieb a ich zverejnenie na internete – odporúčanie akceptované,
- Zvyšovať kvalitu personálu, ktorý manažuje vzťahy so súkromnými partnermi (dodávateľmi) prostredníctvom vzdelávania - odporúčanie akceptované
- Merať kvalitu a spokojnosť so zabezpečovanými službami – akceptované, vykonávané v rámci IMS

- **Bytová politika mesta Martin**
- **Odporúčania TIS:**
- Príprava podkladových textov na internetovú stránku - splnené
- Úprava internetovej stránky – splnené od 02/2009
- Zverejnenie tlf. čísel a e-mailových adries zamestnancov – splnené
- Zverejnenie úradných/stránkových hodín organizácie – splnené
- Proces predkladania žiadostí a formuláre – samostatný dokument vysvetľujúci proces predkladania žiadostí a k tomu formuláre – splnené
- Proces rozhodovania – dokument vysvetľujúci proces rozhodovania – splnené
- Konkrétne rozhodnutia k danej problematike a zápisnice rokovania z rokovania komisií – návrh bude predložený na rokovaní bytovej komisie
- Oznámenie o stretnutí/zasadnutí komisií minimálne informovať 1 týždeň dopredu - splnené
- Elektronická podateľňa a evidencia žiadostí – návrh posunutý na rok 2010
- Základná štatistika – počet bytov spravovaných mestom Martin, prenájom a voľné byty – akceptované
- Zoznam žiadateľov o byt – neakceptované – osobné údaje klientov
- Zoznam bytov a komu sú pridelené - neakceptované – osobné údaje klientov
- Úprava smerníc týkajúcich sa problematiky bytovej politiky – príprava novely smernice 01/2007 o prideľovaní nájomných bytov
- Príprava systému OPEN – elektronickej podateľňa a elektronickeho registra žiadostí na prenájom a prevod bytov návrh posunutý na rok 2010
- Spustenie systému OPEN – elektronickej podateľňa a elektronickeho registra žiadostí na prenájom a prevod bytov návrh posunutý na rok 2010

- **Pravidlá transparentného rozpočtovania a informovania verejnosti o rozpočte**
- **Odporúčania TIS:**
- **Implementácia Smernice o pravidlách transparentného rozpočtovania a informovania verejnosti o rozpočte** – spracovanie samostatnej smernice o pravidlách transparentného rozpočtovania a informovania verejnosti o rozpočte bolo posúdené ako duplicitné, vzhľadom na existenciu platných „Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Martin“. Odporúčania boli pretransformované do návrhu zmeny zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Martin a predložené na schválenie MsZ
- **Záverečný účet** –podriaďiť aj proces prípravy záverečného účtu mesta podobným pravidlám ako prípravu rozpočtu – návrh akceptovaný a zapracovaný do zásad
- **Informačné povinnosti** – informácie o rozpočte zverejňovať na webe - návrh akceptovaný a spracovaný do zásad; na internetovej stránke zverejniť aj podporné dokumenty k rozpočtu – návrh je akceptovaný a zapracovaný do zásad
- **Zavedenie registra investičných akcií mesta Martin** – návrh akceptovaný – vytvorenie registra investičných akcií mesta zapracovaný do zásad
- **Realizovať pred schvaľovaním rozpočtu informačnú kampaň o rozpočte, príjmoch a výdavkoch a možnostiach verejnosti návrh rozpočtu pripomienkovať** – občania sú informovaní prostredníctvom úradnej tabule a internetovej stránky
- **Zapojiť verejnosť do procesu rozpočtovania – vyčleniť v rozpočte sumu, ktorú by občania rozdelili podľa svojich priorit a vytvoriť pravidlá tohto procesu** – odporúčanie nebolo akceptované. Výbory mestských častí majú podľa počtu obyvateľov vyčlenené finančné prostriedky, ktoré môžu rozdeľovať podľa priorit jednotlivých mestských častí. Rokovaní VMC má verejnosť možnosť sa zúčastniť a žiadať rozdelenie týchto financií.

- **Návrh odporúčaní na zlepšenie stavu verejného obstarávania v meste Martin**

Odporúčania TIS:

- **Elektronizácia** – zaviesť dobre spracovaný projekt a jeho softvérové zabezpečenie s cieľom vytvorenia základného poriadku pre výkon prípadov VO, ale aj automatické vytváranie podkladov pre evidenciu, analýzy a prehľady pre efektívne riadenie celého procesu – podmienka akceptovaná a mesto elektronizáciu zavedie
- **Elektronická aukcia** - vytvorenie súťaže medzi uchádzačmi, ktorí splnili podmienky účasti na súťaži a v on-line konaní – návrh sa akceptuje pre zákazky s nízkou hodnotou, v súčasnosti prebieha prieskum trhu na dodávateľa služieb
- **Rámcové zmluvy a spoločné obstarávanie** – obstarávanie rámcových zmlúv pri takých tovaroch, ktorých charakteristika je jednoduchá, sú dostupné bežne na trhu a ich nákup sa často opakuje – návrh sa akceptuje v časti rámcové zmluvy – prvou predpokladanou rámcovou zmluvou bude riešená realizácia kamerového systému; spoločné obstarávanie je predmetom rokovaní, nakoľko nezávisí výlučne od vôle mesta
- **Plány a prehľady výsledkov VO** – projekt elektronizácie činností umožní vytvárať podklady pre systémové riadenie a kontrolu VO mesta. Ide o plány vo väzbe na rozpočet mesta, evidenciu všetkých prípadov VO, o ich analýzu a spracovanie správ o ich stave a výsledkoch. Tieto podklady budú zverejňované a podrobované profesionálnej aj občianskej kontrole – akceptované, do praxe uvedené okamžite po zaškolení zamestnancov
- **Zverejňovanie na internetovej stránke mesta** - v rámci reorganizácie stránky mesta je potrebné vytvoriť samostatnú časť venovanú VO – akceptované, prepracovanie v stránke v príprave
- **Nezávislé audit VO** – akceptujeme, realizácia závislá od výšky rozpočtu mesta
- **Etický kódex verejného obstarávania** – akceptované - vo fáze pripomienkovania zo strany TIS
- **Pakty integrity** - akceptované - vo fáze pripomienkovania zo strany TIS
- **Pilotný projekt zlepšovania stavu VO v meste** - akceptované

- **Implementácia:**

- cez MsZ
- cez primátora
- cez ROPO
- cez mestské firmy

- **Mimoriadne rokovanie MsZ (25. 4. 2009)**
- Návrh VZN č. 80. o hospodárení s majetkom mesta
- Návrh Dodatku č. 1 k Rokovaciemu poriadku MsZ v Martine
- Návrh Rokovacieho poriadku komisií pri MsZ v Martine
- Návrh VZN č. 79 o podmienkach organizovania a uskutočňovania verejného zhromaždenia obyvateľov mesta Martin
- Návrh Etického kódexu voleného predstaviteľa samosprávy mesta Martin
- Návrh Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Martin
- Návrh Dodatku č.5 k Organizačnému poriadku mesta Martin